

en lönesänkning

Politikerna måste bestämma sig, säger Jarl Hjalmarson, intervjuad i Nya Wernlandstidningen (m) om de senaste avtalsförhandlingarna av sin gamle partisekretärare Gunnar Svärd. Antingen svarar de politiskt ansvariga i fortsättningen också för lönesättningen. Då får vi en tvångsstyrd lönerörelse. Eller också vidareutvecklar vi det fria förhandlingsväsendet. Den forne högerledaren tvekade inte ett ögonblick att prioritera den senare metoden.

Man kommer att tänka på den här intervjun när man läser tidningarnas referat från de sammanträden, då Stockholms kommun och landsting i egenskap av mönsterarbetsgivare sänkte landstings- och borgarrådens löner med ungefär 25 000 kr per år. Den unkna doften i landstingsalen och stadshuset finns fortfarande kvar från en debatt som visade att åtminstone den atmosfäriska miljöförstöringen kan bli åtskilligt värre i dessa höga salar än på Sergels Torgs tunnelbanestation.

Det fanns, sades det medan debatten pågick, tre kategorier borgar- och landstingsråd: de som var upprörda och hade kurage nog att erkänna det, de som var upprörda men saknade kurage att erkänna det, samt de som var belåtna i tron att de till ett lågt pris vunnit enkla partipolitiska vinster genom att bortse från all anständighet.

Det som skett skadar med säkerhet Stockholm. Om inte annat så av självbevarelsedrift bör man se till att inkomster-na för de mest kvalificerade förtroende-

männen är konkurrenskraftiga. Istället tar man sig för att mitt under pågående avtalsperiod, förlåt mandatperiod, reducera lönerna. Huruvida det är lagligt lär väl aldrig bli helt klarlagt. Att det strider mot alla arbetsrättsliga principer är däremot, som rådman Curt Böre (m) framhöll, uppenbart. Sänkningen får också det onda med sig, att den underblåser de alltjämt ofta förekommande fördomarna om politiker som lata och suspekta figurer, vilka enbart pratar och dessutom äter flotta representationsmiddagar på skattebetalarnas bekostnad.

Sänkningen motiverades av jämlikhets-skäl — vad annars? Men i själva verket har kommun och landsting utan urskillning grovt prickat sina högsta förtroendemän. De har hårdhänt informerats om att de gjort ett dåligt jobb, att de inte förtjänat den lön de uppburit. Ty en normalt funtad arbetsgivare strävar ju efter att inte betala sina anställda mer än vad de bedöms vara värda.

Kommunens och landstingets agerande

i egenskap av arbetsgivare är belysande. Jarl Hjalmarsons inledningsvis återgivna tankegångar pekar de facto på en viktig principiell skiljelinje, den mellan ett blandekonomiskt samhälle och ett socialistiskt. Det är svårt, för att inte säga omöjligt, att tänka sig att en privat arbetsgivare i en blandekonomi bär sig åt som Stockholms kommun och landsting nu gjort. Däremot är det givetvis fullt tänkbart i ett socialistiskt samhälle. Arbetsgivarparternas uppträdande är inte föredömligt, men väl fördömligt. Det är inte underligt att vänsterpartiet-kommunisterna upplever detta som en stor seger.

Det är totalt ovidkommande att de drabbade även efter lönesänkningen tjänar betydligt mer än de flesta inkomsttagare. Den här frågan berör betydelsefulla rättsliga och framför allt moraliska principer. Pengar luktar inte, yttrade Vespasianus en gång. Det stämmer inte längre. De pengar, som Stockholms kommun och landsting nu sparar in, stinker.

Matti Häggström